

OU-JLIC Learning Fellowship-Class #3

What was ACTUALLY given at Mount Sinai?

Rabbi Adam Frieberg; rabiadam@rutgershillel.org

This shiur is largely based off of an article written by Moshe Halbertal, which can be found here: <http://rambam.merkaz.com/Class%204%20-%20Halbertal.pdf>. Some of the translations are taken directly from that article.

Ramban- The Constitutive View

(1) פרק יז פסוק יא

על פי התורה יורודך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל:

2) Devarim, Chapter 17, Verse 11

According to the law they instruct you and according to the judgment they say to you, you shall do; you shall not divert from the word they tell you, either right or left.

(2) רמב"ן דברים פרק יז פסוק יא

(יא) ימין ושמאל - אפילו אם אומר לך על ימין שהוא שמאל או על שמאל שהוא ימין, לשון רש"י. וענינו, אפילו תשוב בלבך שהם טועים, והדבר פשוט בעיניך כאשר אתה יודע בין ימין לשמאלך, תעשה כמצותם, ואל תאמר איך אוכל החלב הגמור הזה או אהרוג האיש הנקי הזה, אבל תאמר כך צוה אותי האדון המצוה על המצות שאעשה בכל מצותיו ככל אשר יורוני העומדים לפניו במקום אשר יבחר ועל משמעות דעתם נתן לי התורה אפילו יטעו, וזה כענין רבי יהושע עם ר"ג ביום הכיפורים שחל להיות בחשבוננו (ר"ה כה א): והצורך במצוה הזאת גדול מאד, כי התורה נתנה לנו בכתב, וידוע הוא שלא ישתוו הדעות בכל הדברים הנולדים, והנה ירבו המחלוקות ותעשה התורה כמה תורות. והתך לנו הכתוב הדין, שנשמע לבית דין הגדול העומד לפני השם במקום אשר יבחר בכל מה שיאמרו לנו בפירוש התורה, בין שקבלו פירושו עד מפי עד ומשה מפי הגבורה, או שיאמרו כן לפי משמעות המקרא או כוונתה, כי על הדעת שלהם הוא נותן (ס"א לנו) להם התורה, אפילו יהיה בעיניך כמחליף הימין בשמאל, וכל שכן שיש לך לחשוב שהם אומרים על ימין שהוא ימין, כי רוח השם על משרתי מקדשו ולא יעזוב את חסידיו, לעולם נשמרו מן הטעות ומן המכשול. ולשון ספרי (שופטים קנד) אפילו מראין בעיניך על הימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין שמע להם:

2) Ramban on Devarim 17:11

You shall not deviate...right or left: Rashi explains that even if the Sanhedrin tell you that right is left or left is right – [you must obey them]. Meaning that even if you are certain that the Sanhedrin has erred and it is as obvious to you as the difference between your right and left – you still must comply with their understanding of the Torah. In other words you can't argue, "How can I eat that which is prohibited by the Torah or how can I execute this person when I know he has not transgressed?" Rather your attitude must be, "The absolute obedience to the rulings of the Sanhedrin is what G-d has commanded me and I must observe the mitzvot exactly as the Sanhedrin (which is in G-d's presence in the Temple) says. The Torah was given to me according to their understanding – even if they err." This is what happened when R' Yehoshua had a dispute with the Sanhedrin as to what day was Yom Kippur. R' Gamliel, the head of the Sanhedrin ordered R' Yehoshua to appear before him on the day that he thought was Yom Kippur (Rosh HaShanna 25a). The necessity for this mitzva is very great. That is because the Torah was given to us in writing and it is known that people don't think identically in all matters. Therefore it would be natural for disputes over what the Torah means to continually multiply and it would end up that there would be many Torot instead of one. That is why this verse tells you

that one must obey the Sanhedrin which convenes in G-d's presence in the Temple – in everything they say concerning the understanding of the Torah, whether they received its explanation in an unbroken testimonial chain reaching back until Moshe, who received it from the mouth of G-d, or they say such explanations based on their understanding of the Torah's implications or its intent. This requirement to accept their Torah understanding is because the Torah was in fact given to us according to their understanding. Therefore they must be obeyed even if their view contrasts with your understanding as left contrasts with right and surely if you agree with their understanding. That is because G-d's spirit is on those who serve in His Temple and He does not desert His pious ones. G-d always protects them from error and mistake. The Sifri (Shoftim 154) says that you must obey them even if appears that they have reversed right with left and left with right.

3) תלמוד בבלי מסכת עירובין דף יג עמוד ב

אמר רבי אבא אמר שמואל: שלש שנים נחלקו בית שמאי ובית הלל, הללו אומרים הלכה כמותנו והללו אומרים הלכה כמותנו. יצאה בת קול ואמרה: אלו ואלו דברי אלהים חיים הן, והלכה כבית הלל.

3) Babylonian Talmud, Tractate Eruvin 13b

R. Abba stated in the name of Shmuel: For three years there was a dispute between Bet Shammai and Bet Hillel, the former asserting, "The halakha is in agreement with our views," and the latter contending, "The halakha is in agreement with our views." Then a bat kol issued announcing, "The utterances of both are the words of the living God, but the halakha is in agreement with the ruling of Beit Hillel."

4) חידושי הריטב"א מסכת עירובין דף יג עמוד ב

אלו ואלו דברי אלהים חיים. שאלו רבני צרפת ז"ל היאך אפשר שיהו שניהם דברי אלהים חיים וזה אוסר וזה מתיר, ותירצו כי כשעלה משה למרום לקבל תורה הראו לו על כל דבר ודבר מ"ט פנים לאיסור ומ"ט פנים להיתר, ושאל להקב"ה על זה, ואמר שיהא זה מסור לחכמי ישראל שבכל דור ודור ויהיה הכרעה כמותם, ונכון הוא לפי הדרש ובדרך האמת יש טעם וסוד בדבר.

4) Ritva to Tractate Eruvin 13b:

These and these are the words of the living God'. The French Rabbis of blessed memory asked how it were possible that both positions could be the words of the living God when one prohibits and the other permits, and they answered: When Moses ascended to heaven to receive that Torha they have shown him forty nine reasons for prohibition and forty nine reasons for permission concerning each rule. He asked God about this and God answered that the matter will be given to the sages of Israel in each generation and the ruling will be as they decide.

5) תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף נט עמוד ב

וזה הוא תנור של עכנאי. מאי עכנאי? - אמר רב יהודה אמר שמואל: שהקיפו דברים כעכנא זו, וטמאוהו. תנא: באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו הימנו. אמר להם: אם הלכה כמותי - חרוב זה יוכיח. נעקר חרוב ממקומו מאה אמה, ואמרי לה: ארבע מאות אמה: אמרו לו: אין מביאין ראייה מן החרוב. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - אמת המים יוכיחו. חזרו אמת המים לאחוריהם. אמרו לו: אין מביאין ראייה מאמת המים. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - כותלי בית המדרש יוכיחו. הטו כותלי בית המדרש ליפול. גער בהם רבי יהושע, אמר להם: אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה - אתם מה טיבכם? לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע, ולא זקפו מפני כבודו של רבי אליעזר, ועדין מטין ועומדין. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - מן השמים יוכיחו. יצאתה בת קול ואמרה: מה לכם אצל רבי אליעזר שהלכה כמותו בכל מקום! עמד רבי יהושע על רגליו ואמר: לא בשמים היא. - מאי +דברים ל'+ לא בשמים היא? - אמר רבי ירמיה: שכבר נתנה תורה מהר סיני, אין אנו משגיחין בבת קול, שכבר כתבת בהר סיני

בתורה + שמות כ"ג+ אחרי רבים להטת. - אשכחיה רבי נתן לאלהיו, אמר ליה: מאי עביד קודשא בריך הוא בההיא שעתא? - אמר ליה: קא חיך ואמר נצחוני בני, נצחוני בני.

6) דרשות הר"ן הדרוש החמישי בסגנון אחר

אבל הענין כך הוא, שכבר ידוע שכל התורה שבכתב ושבעל פה נמסרה למשה, כמו שאמרו במגלה (יט ב) אמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן מאי דכתיב (דברים ט י) ועליהם ככל הדברים וגו' מלמד שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים ומה שהסופרים עתידין לחדש ומאי ניהו מקרא מגלה. דקדוקי סופרים הם המחלוקות וחילוקי הסברות שבין חכמי ישראל, וכולן למדמ משה מפי הגבורה, ומסר בו כלל אשר בו יודע האמת, והוא אחרי רבים להטות (שמות כג ב), וכן לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך (דברים יז א). וכשרבו המחלוקות בין החכמים, אם היה יחיד אצל רבים היו קובעים הלכה כדברי המרובים, ואם רבים אצל רבים או יחיד אצל יחיד, כפי הנראה לחכמי הדור ההוא. שכבר נמסרה להם ההכרעה, כאמרו (שם ט - יא) ובאת אל הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם ודרשת והגידו לך את דבר המשפט, וכו' לא תסור. הרי שנתן רשות לחכמי הדורות להכריע במחלוקת החכמים כפי הנראה להם, ואפילו אם יהיו הקודמים מהם גדולים מהם ורבים מהם, שכן נצטוינו ללכת אחרי הסכמת חכמי הדורות שיסכימו לאמת או להפכו, וזה מבואר בהרבה מקומות.

ועל זה הדרך יתפרש מה שאמרו בפרק השוכר את הפועלים (ב"מ פו א) בעובדא דרבה בר נחמני הוה יתיב אגונדא דדקלא וקא גריס, שמע במתיבתא דרקיעא אם בהרת קדמה לשער לבן טמא, ואם שער לבן קדמה לבהרת טהור, ספק הקדוש ברוך הוא אמר טהור וכולהו מתיבתא דרקיעא אמרו טמא, אמרי מאן נוכח, נוכח רבה בר נחמני דהוא יחיד באהלות, לא הוה מצוי מלאך המות למיקרב ליה מדלא הוי שתיק פומיה מגירסא, אזל אידמי ליה לגונדא דפרשי, אמר תינח נפשיה דההוא גברא ולא תמסר בידא דמלכותא, אשתיק ונח נפשיה, כי הוה ניחא נפשיה אמר טהור טהור, יצתה בת קול ואמרה אשריך רבה בר נחמני שגופך טהור ויצתה נשמתך בטהרה.

וזה ההגדה צריכה ביאור, כי באמת לא היו משימים פקפוק במה שהשיגו מהשם יתברך שהיה מטהר, וידעו בבירור שהוא האמת ולא זולתו, אם כן היאך אמרו טמא, עד שהוצרכו להכרעתו של רבה בר נחמני. אבל הגדה זו מתפרשת על הדרך שכתבנו, כי עם היותם יודעים שספק טהור על דרך האמת, היו אומרים טמא, [כיון] שהכרעת התורה נמסרה להם בחייהם, ושכלם היה מחייב לטמא, [ולכך] היה מן הראוי שיהיה טמא אף על פי שהוא הפך מן האמת, שכן מחייב השכל האנושי, והשאר אף על פי שהוא אמת, איננו ראוי לעשות מעשה כן בדרכי התורה, כמו שלא טיהרו בעלי מחלוקתו של ר' אליעזר, אף על פי שנתנה עליהם בת קול מן השמים שהלכה כדבריו, ולא נסתפק להם שהענין מאת השם יתברך, כמו שלא סופק על אלו, ואף על פי כן אמר [ר' יהושע] אין תורה מן השמים. ולפיכך אמר [י] מאן נוכח, נוכח רבה בר נחמני, ולא באה לו ההכרעה מן הנאות, כי לא נסתפקו בזה כמו שכתבתי, אלא שהכריע [כפי] ששכל האדם מחייב כפי התורה והמדות שהיא נדרשת בהן. ומה שהיו מטמאין, לא היה רק מקוצר שכלם בערך השכל האנושי, או מהתרשלם בלימוד תורה בחייהם.

6) Rabbi Nissim of Gerona (Barcelona 1320-1380), Derashot Ha'Ran, Derasha #5

It is a known fact that the entire Torah, written and oral, was transmitted to Moses, as it says in the tractate Meggilah, R. Hiyya bar Abba said in the Name of R. Yohanan: The verse:...and on them was written according to all the words...." teaches that the Holy One blessed be He showed Moses the details prescribed by the Torah and by the Sages, including the innovations they would later enact. And what are those? The reading of Meggila. The 'details' provided by the rabbis are halakhic disputes and conflicting views held by the sages of Israel. Moses learned them all by divine word with no resolution every controversy in detail. Yet [God] also gave him a rule whose truth is manifest, i.e., 'Favor the majority opinion'....as the sages of that generation saw fit, for the decision had already been delegated to them as it is written: 'And you shall come to the priest the Levites, and to the judge that shall be in those days' and 'You shall not deviate....'.

STORY FROM THE GEMARA...

...they all saw that R. Eliezer follows the truth more than them, and his miracles were all true and right and it was ruled from heaven according to his [R. Eiezer's] opinion, nevertheless they acted

according to their ruling. Since their reason tended to declare [the oven] impure, even though they knew that they rule opposite the truth, they did not want to purify, because if they ruled [the oven] pure they would have transgressed the words of the Torah. This is the case because their reason tended to [rule the oven as] impure and the ruling was granted to the sages of the generation - whatever they decide it is what God commanded.

7) תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף נט עמוד ב

וזה הוא תנור של עכנאי. מאי עכנאי? - אמר רב יהודה אמר שמואל: שהקיפו דברים כעכנא זו, וטמאוהו. תנא: באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו הימנו. אמר להם: אם הלכה כמותי - חרוב זה יוכיח. נעקר חרוב ממקומו מאה אמה, ואמרי לה: ארבע מאות אמה: אמרו לו: אין מביאין ראיה מן החרוב. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - אמת המים יוכיחו. חזרו אמת המים לאחוריהם. אמרו לו: אין מביאין ראיה מאמת המים. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - כותלי בית המדרש יוכיחו. הטו כותלי בית המדרש ליפול. גער בהם רבי יהושע, אמר להם: אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה - אתם מה טיבכם? לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע, ולא זקפו מפני כבודו של רבי אליעזר, ועדין מטין ועומדין. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - מן השמים יוכיחו. יצאתה בת קול ואמרה: מה לכם אצל רבי אליעזר שהלכה כמותו בכל מקום! עמד רבי יהושע על רגליו ואמר: לא בשמים היא. - מאי +דברים ל' + לא בשמים היא? - אמר רבי ירמיה: שכבר נתנה תורה מהר סיני, אין אנו משגיחין בבת קול, שכבר כתבת בהר סיני בתורה +שמות כ"ג+ אחרי רבים להטת. - אשכחיה רבי נתן לאליהו, אמר ליה: מאי עביד קודשא בריך הוא בההיא שעתא? - אמר ליה: קא חיך ואמר נצחוני בני, נצחוני בני.